توسعه ایرانی toseeirani.ir
شماره ۱۲۴۰ / چهارشنبه ۲۳ آذر ۱۴۰۱ / ۱۹ جمادی‌الاول ۱۴۴۴ / ۱۴ دسامبر ۲۰۲۲

اخبار کارگری

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی:
۱۱ قلم کالا در طرح کالابرگ اعطا می‌شود

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی گفت: کسانی که احساس می‌کنند به‌جای یارانه نقدی به کالا نیاز دارند، قبل از موعد یارانه می‌توانند از طریق حساب پشتیبان ۱۱ قلم کالای اساسی مورد نیاز خود را دریافت کنند. به گزارش خبرگزاری مهر، صولت مرتضوی در مورد قول دولت برای اختصاص سهام عدالت به جاماندگان تحت پوشش کمیته امداد امام و سازمان بهزیستی اظهار کرد: همه کسانی که احساس می‌کنند حقوقی از آنها جا مانده، می‌توانند به دستگاه‌های اجرایی مرتبط مراجعه و حقوق جامانده خود را پیگیری کنند. اگر حقی از آنها تضییع شده، می‌توانند از دستگاه‌های مرتبط پیگیری کنند. وی درباره طرح کالابرگ الکترونیکی نیز گفت: یک شبکه ملی اطلاعات ایجاد و طرح کالابرگ الکترونیکی به‌صورت نمونه و آزمایشی در برخی استان‌ها اجرا شده که قبل از پرداخت یارانه به مردم، یارانه آنها به یک حساب پشتیبان واریز می‌شود. در همین رابطه کسانی که احساس می‌کنند به جای یارانه نقدی باید کالا دریافت کنند، قبل از موعد یارانه می‌توانند از طریق آن حساب پشتیبان ۱۱ قلم کالای اساسی مورد نیاز خود را دریافت کنند. وی ادامه داد: مبالغ مورد نیاز برای تهیه اقلام اساسی از طریق شبکه پشتیبان اعتباری تأمین می‌شود و اگر سرپرست خانوار تحت هر شرایطی احساس کرد نیاز به پول نقد دارد، می‌تواند از یارانه نقدی در موعد مقرر استفاده کند، بنابراین استفاده از کالابرگ الکترونیکی یا یارانه نقدی اختیاری است.

نگرانی کارگران چینی زرین ایران از تعدیل نیرو در شرکت

جمعی از کارگران شرکت چینی زرین ایران از احتمال تعدیل کارگران در ماه‌های باقیمانده تا پایان سال جاری، ابراز نگرانی کردند. این کارگران که در قسمت‌های مختلف این شرکت قدیمی کار می‌کنند، به ایلنا می‌گویند: در هفته‌های اخیر بحث‌هایی در ارتباط با تعدیل برخی از نیروها در ماه‌های آینده مطرح شده که به نگرانی کارگران دامن زده است. در ماه‌های اخیر هم تمام قراردادهای کارگران به قراردادهای یک ماهه تبدیل شده است. اگر کارگری قبل از این قرارداد شش ماهه داشت، حالا با خاتمه زمان آن با او یک ماهه قرارداد می‌بندند و این مساله موجب نگرانی ست. کارگران می‌گویند: در این شرکت نیروهایی هستند که سال‌ها سابقه کار دارند و به‌دلیل این بحث‌ها و مشکلات قراردادها، آینده خود را روشن نمی‌بینند. امیدواریم مدیران شرکت تمام نیروها را نگه دارند و قراردادهای بلندمدت با آنها منعقد کنند.

افزایش ۲۰ درصدی حقوق برای سال آینده کافی نیست

دولت به روال معمول هر ساله، عدد افزایش حقوق شاغلان و بازنشستگان زیرمجموعه‌های خود را در پیش‌نویس لایحه بودجه مشخص کرده که عدد پیشنهادی برای سال ۱۴۰۲، فقط ۲۰ درصد است. به گزارش ایلنا، «محمدزاده» بازنشسته فرهنگی با بیان اینکه همین امسال دولتی‌ها چند ده درصد عقب‌ماندگی معیشتی دارند، می‌گوید: باید حاصل انباشت تورم در ماه‌های گذشته در رقم افزایش حقوق در نظر گرفته شود. به گفته وی، در قانون مدیریت خدمات کشوری به صراحت آمده که افزایش حقوق سالیانه باید متناسب با نرخ تورم باشد و تورم سالانه تا پایان آبان و آذر، حداقل ۴۰ درصد است. او اضافه می‌کند: دولت باید رقم پیشنهادی خود را به پایه تورم سالانه برساند. هر رقم کمتر از این به معنای عقب‌افتادگی بیشتر معیشت است و این مساله به خصوص در مورد بازنشستگان مشکلات بسیار بیشتری به وجود می‌آورد. بازنشستگان از مزایای مزدی شاغلان محرومند و تنها امیدشان به همان رقم افزایش حقوق است.

مرگ کارگر در عمق ۱۲۰ متری چاه

دوشنبه شب یک کارگر حین انجام کار تعمیرات چاه آب در محدوده پیچ ساغروان در شهرک صنعتی ماشین‌سازی و فناوری‌های برتر مشهد بود که به دلایل نامعلومی در عمق ۱۲۰ متری گرفتار می‌شود. به گزارش ایلنا، آتش‌نشانان بعد از چند ساعت تلاش بی‌وقفه با ورود به چاه پیکر این کارگر ۳۵ ساله را در عمق ۱۲۰ متری چاه خارج کردند که متاسفانه علائم حیاتی نداشت.

رئیسی: در پاکدشت و رباط‌کریم حتی یک بیکار هم نداریم

آمارهایی که با واقعیات جامعه نمی‌خوانند

زهرا معرفت

ابراهیم رئیسی می‌گوید: «به من گفتند در رباط‌کریم یک نفر بیکار هم وجود ندارد. در پاکدشت هم گفتند یک نفر بیکار نداریم اما برخی فارغ‌التحصیلان فقط دنبال کار اداری هستند و رفتن به کارخانه و پوشیدن لباس کار و ایستادن در کنار کارگر یا کار در زمینه کشاورزی و معدن را کار نمی‌دانند».

از این دست اظهارنظرها البته تازگی ندارد. پیشتر «محسن منصوری» استاندار سابق تهران نیز مشابه همین جملات را تکرار کرده بود. وی شهریور ماه در مورد وضعیت اشتغال در تهران به تحولات بزرگ اقتصادی در طول یک سال اخیر اشاره کرده و گفته بود: «این تحولات باعث شد نرخ بیکاری روزبه‌روز کاهش داشته باشد». استاندار تهران نیز شهرستان‌های پاکدشت و رباط‌کریم را به عنوان نمونه موفق نام برده و گفته بود: «این شهرستان‌ها بدون بیکار هستند یعنی اگر کسی اهل کار کردن باشد و کار نداشته باشد در این شهرستان‌ها ظرفیت و آمادگی لازم وجود دارد تا در سریع‌ترین زمان ممکن به کارگاه‌ها و کارخانه‌ها معرفی شود».

منصوری هم مانند رئیسی و براساس اطلاعاتی که به او منتقل شده بود، معتقد بود مشکل، نبود شغل نیست بلکه اشکال از جوانانی است که حاضر نمی‌شوند دست به هر شغلی بزنند: «امروز هر فردی در استان بخواهد مشغول به کار شود برای او شغل مهیاست و مشکلی برای ایجاد اشتغال برای افراد متقاضی نداریم اما مشکل این است که افراد خواهان به دست آوردن مشاغلی هستند که خود می‌خواهند». اما آیا مسأله به همین سادگی‌هاست و هر فردی در استان تهران می‌تواند خود را معرفی کند و برایش شغل پیدا کنند؟ آیا کار وجود دارد و مشکل جوانانی هستند که نمی‌خواهند در کارخانه‌ها کار کنند؟ آیا در رباط‌کریم و پاکدشت یک نفر بیکار هم وجود ندارد؟

بسیاری از کارگران ساختمانی پاکدشت بیکارند

از سوال آخر شروع می‌کنیم. «عوض سلطانی» دبیر اجرایی خانه کارگر پاکدشت در مورد ادعای نبود بیکار در این شهرستان می‌گوید: شاید بیکاری نسبت به شهرستان‌های دیگر کم باشد اما نمی‌توانیم بگوییم در این شهرستان هیچ بیکاری وجود ندارد.

وی می‌گوید: وضعیت کارگران ساده در این شهرستان خوب نیست به‌خصوص کارگران بخش ساختمانی که خیلی از آنها در حال حاضر بیکار هستند. شاید برای کارگران فنی کار وجود داشته باشد اما برای کارگران ساده کار وجود ندارد.

آیا به اندازه‌ای کار فنی در پاکدشت وجود دارد که هر کس بخواهد برای کار معرفی شود؟ سلطانی در پاسخ به این سوال می‌گوید: خیر این هم درست نیست. زمانی من یکی دو نفر را برای کارخانه‌ها معرفی کردم اما قبول نکردند. در واقع می‌خواهم بگویم این‌گونه نیست که به محض معرفی افراد، به راحتی بروند و در کارخانه‌ها کار کنند. آن‌قدر بیکار وجود دارد که مثلا اگر کارخانه یک کارگر بخواهد، برای آن یک شغل بیش از ده نفر طالب پیدا می‌شود و خب آن کس که بیشترین معیارهای کارخانه را داشته باشد، انتخاب می‌شود. باز تأکید می‌کنم این‌گونه نیست که برای هر بیکاری در پاکدشت کار وجود داشته باشد.

خالی ماندن مشاغلی با درآمد نصف خط فقر

حتی اگر بپذیریم که کار در برخی از شهرستان‌ها مثل پاکدشت و رباط‌کریم هم وجود دارد آیا مشکل، تمایل جوانان به انجام کار اداری و مقاومت برای کار در کارخانه‌ها و معادن است؟

«زهرا کریمی» استاد اقتصاد دانشگاه مازندران در پاسخ به این سوال می‌گوید: در این شرایط تورمی کسی که در یک کارخانه روزی ۸ ساعت کار سخت انجام می‌دهد و حداقل حقوق ۶میلیونی می‌گیرد، چرا باید به سمت این کار برود؟ با ۶ میلیون تومان چه کار می‌تواند انجام دهد؟ از پس کدام هزینه زندگی‌اش می‌تواند بربیاید؟ یک جوان با این حقوق حتی از پس حداقلی‌ترین هزینه‌های زندگی هم به سختی برمی‌آید، چه برسد به اینکه بخواهد اجاره‌خانه بدهد یا مثلا بعد از چند سال برای خودماشین بخرد! مشخص است که این فرد تحصیل کرده، کار سخت با درآمد پایین را رها می‌کند و به سمت کاری می‌رود که درآمد بیشتری برایش داشته باشد. یک فرد حتی اگر ۴ تا ۵ ساعت بتواند در اسنپ کار کند، درآمد بیشتری در می‌آورد تا اینکه در کارخانه با حداقل حقوق کار کند.

این استاد اقتصاد ادامه می‌دهد: چشم‌انداز زندگی‌ای که کرامت انسانی در آن تأمین شود، در این مشاغل رسمی و با این حداقل حقوق اصلا وجود ندارد. زمانی می‌گفتیم خط فقر ۱۰میلیون تومان است اما الان با اجاره‌های سنگین و هزینه‌های سرسام‌آور حتی با ۱۰میلیون تومان هم نمی‌توان زندگی کرد. در چنین وضعیتی افراد تا جایی که بتوانند آگاهانه از کار کم‌درآمد و دشوار پرهیز می‌کنند.

کریمی می‌گوید: حتی در مورد مشاغل ساده نیز افرادی که کاملا مستأصل هستند به سمت کارهای با حداقل درآمد می‌روند. مثلا زنان یا مهاجران افغان و... به ناچار مجبورند با مزدهای پایین کار کنند. خیلی‌ها هم ترجیح می‌دهند مهاجرت کنند. در واقع این استیصال است که آنها را مجبور به ورود به بازار کار می‌کند اما این ورود به هیچ‌وجه نشان‌دهنده بهبود وضعیت بازار کار نیست.

سلطانی: مانه تنها رشد اشتغال نداشتیم بلکه افت هم داشته‌ایم. با وضعیت فعلی مشاغل اینترنتی و حوزه حمل و نقل، باید بگوییم احتمالا طی یک سال گذشته یک میلیون شغل از دست داده‌ایم، ایجاد یک میلیون شغل پیشکش

پذیرش شغل با درآمد حداقلی از سر استیصال است

سال گذشته، گزارش‌ها از شهرستان ساوه نشان می‌داد که کارفرمایان برای پیدا کردن کارگر با مشکل مواجه شدند. آنها حتی حاضر بودند کارگر از شهرستان‌های دیگر بیاورند و برایشان خوابگاه تأمین کنند اما باز هم پاسخ بسیاری از جوانان جویای کار به این کارفرمایان منفی بود چرا که کار به دور از خانواده با حقوقی که حتی کفاف حداقلی‌ترین هزینه‌های زندگی را هم نمی‌داد، برایشان صرفه نداشت. پس اگر به گفته برخی مسئولان در برخی از شهرستان‌ها کار هست اما جوان تحصیل کرده حاضر به انجام آن نمی‌شود، دلیلش این نیست که آنها منتظر کار اداری هستند یا عارشان می‌آید کارگری کنند، بلکه پرهیز از آن کار سخت با آن درآمد اندک، کاملا عقلانی و طبیعی است. به عبارتی دیگر، آن‌چنان که برخی می‌گویند مشکل از «فرهنگ کار» نیست، بلکه اتفاقا مشکل اساسی‌تر است و به اقتصاد کشور برمی‌گردد.

از طرف دیگر، اگر عده‌ای مدعی هستند در برخی از شهرستان‌ها بیکار وجود ندارد باید این سوال را از آنها پرسید که آیا شاغلان، رضایت شغلی دارند یا از سر ناچاری تن به انجام آن کار داده‌اند؟ آیا کار با حقوق ناچیز، در شرایط سخت و با ساعات کار بسیار نشان‌دهنده بهبود وضعیت اشتغال است؟

دولت: ۵۰ درصد شعار رئیسی در حوزه اشتغال محقق شده است

با این اوصاف سوال مهم‌تر این است که آیا وضعیت اشتغال در کشور بهبود پیدا کرده است؟ آیا چنانکه برخی می‌گویند دولت توانسته بهبودی در حوزه اشتغال ایجاد کند؟ ایجاد یک میلیون شغل در سال یکی از شعارهای اصلی دولت سیزدهم قبل و بعد از انتخابات بود؛ شعاری که حالا برخی مسئولان مدعی تحقق ۵۰درصدیِ آن هستند. صولت مرتضوی پیشتر گفته بود: «با برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته، بیش از ۵۰درصد تعهد داده شده و فرصت‌های شغلی هدف‌گذاری شده سال ۱۴۰۱، در شش ماهه نخست امسال عملی شده و با دستور رئیس جمهور، اشتغال‌زایی در دستور کار ویژه همه دستگاه‌های اجرایی قرار گرفته است». هر چند وزیر کار و معاونانش بارها در مورد موفقیت در حوزه اشتغال صحبت کرده‌اند اما برخی از کارشناسان اقتصادی این ادعا را زیر سوال می‌برند.

«احسان سلطانی» کارشناس مسائل اقتصادی در این باره می‌گوید: زمانی می‌توانستیم بگوییم بالا رفتن آمار اشتغال نتیجه ایجاد یک‌سری مشاغل خدماتی مثل پیک موتوری، دلالی و مشاغلی مثل نوسان‌گیری در بورس و... است. همچنین زمانی می‌گفتیم طبق تعریفی که از اشتغال داده‌اند؛ یعنی هر کس چهار پنج ساعت در هفته کار کند شاغل به حساب می‌آید، آمار اشتغال بالا رفته است اما امروز حتی این را هم نمی‌توانیم بگوییم. درواقع حتی نمی‌توانیم ادعا کنیم که در بخش خدمات شغل ایجاد شده چه برسد به ایجاد شغل در بخش تولید و صنعت. سلطانی ادامه می‌دهد: با توجه به رکودی که در بازار وجود دارد و به زمین افتادن برخی از کسب و کارها و تولیدی‌ها نمی‌توان چنین ادعایی را پذیرفت. برخی از تولیدی‌های پایین‌دستی مثل پوشاک و کفش‌سازی، وضعیت خوبی ندارند و در نتیجه اشتغالشان پایین آمده است.

این کارشناس مسائل اقتصادی می‌گوید: در کنار همه اینها، کسب‌وکارهای اینترنتی هم وضعیت مناسبی ندارند. چند صدهزار کسب و کار اینترنتی که براساس تعریف رسمی از اشتغال، جزو آمار به حساب می‌آیند، عملکرد خوبی ندارند. از طرفی به خاطر رکود در بازار، حمل و نقل هم کاهش پیدا کرده است. ما نه تنها رشد نداشتیم بلکه افت هم داشته‌ایم. با این اوصاف باید بگوییم احتمالا طی یک سال گذشته یک میلیون شغل از دست داده‌ایم، ایجاد یک میلیون شغل پیشکش!

سلطانی می‌گوید: وقتی نرخ تورم افزایش، توان خرید مردم کم و مصرف پایین می‌آید، چگونه می‌توانیم بگوییم شغل ایجاد شده است؟

کریمی: در سال ۱۴۰۱ وضع به مراتب بدتر شده؛ رکود و نااطمینانی نسبت به آینده بیشتر شده، محصولات به فروش نمی‌روند و مردم توان خرید ندارند. در این وضعیت چگونه شغل ایجاد شده است؟

آمارهایی که سندی برای اثبات ندارند

وزارت کار مدعی است که بیش از نیم میلیون شغل ایجاد شده اما این عدد از کجا آمده است؟ زهرا کریمی در پاسخ به این سوال می‌گوید: آنچه وزارت کار می‌گوید قابل استناد نیست. آنها براساس میزان تسهیلاتی که تخصیص می‌دهند و پروژه‌هایی که تعریف می‌کنند، اعداد و رقمی می‌دهند که روی این آمار نمی‌توان حساب کرد و هیچ نظارتی روی آنها وجود ندارد. مثلا می‌گویند صندوقی مثل صندوق مهر امید یا صندوق‌های مشابه چقدر وام داده‌اند یا دستگاه‌های مختلف چقدر فرصت شغلی جدید ایجاد کرده‌اند.

این استاد اقتصاد می‌گوید: آماری که دولت در مورد ایجاد بیش از نیم میلیون شغل می‌گوید کار مرکز آمار ایران نبوده که قابلیت مقایسه با سال قبل را داشته باشد. این آمار از سوی دستگاه‌ها بیرون می‌آید که اصلا ساختگی بودن یا نبودن آن مشخص نیست. هیچ تضمینی برای صحت آن وجود ندارد و نمی‌توان به آن استناد کرد.

وی تأکید می‌کند: ما اگر مرکز آمار داریم، باید به اعداد و ارقامی که از آن بیرون می‌آید توجه کنیم. طبق آمار مرکز آمار اشتغال در سال ۱۴۰۰ وضعیت بدی داشته و خب برای سال ۱۴۰۱ این وضع به مراتب بدتر هم شده است. رکود و نااطمینانی نسبت به آینده بیشتر شده، محصولات به فروش نمی‌روند و مردم توان خرید ندارند. در این وضعیت چگونه شغل ایجاد شده است؟ به جای این حرف‌ها بگویند این شغل‌ها کجاست؟

کریمی می‌گوید: ما در بازار کار دچار مشکلات اساسی و گره‌خورده‌ای هستیم که به سادگی باز نمی‌شوند. ما با این جمعیت جوان تحصیل کرده به اقتصاد پویا و پررونقی نیاز داریم که مشاغل مختلفی ایجاد کند اما متأسفانه فعلا چنین برنامه‌ای نمی‌بینیم.

گزارش

سرپرست صندوق بازنشستگی کشوری خبر داد:

پیشنهاد افزایش میانگین سن بازنشستگی از ۵۰ به ۶۰ سال

سرپرست صندوق بازنشستگی کشوری از تدوین سند چشم‌انداز این صندوق خبر داد و گفت: ارتقای کرامت بازنشستگان، افزایش بهره‌وری دارایی‌ها و ارتقای خدمات رفاهی از جمله سیاست‌هایی است که در این سند مدنظر داریم.

به گزارش ایسنا، نعمت‌الله ترکی در اولین نشست خبری با خبرنگاران که به مناسبت یکصدمین سال تاسیس صندوق بازنشستگی کشوری برگزار شد، گفت: همکاران ما ملزم به تهیه سند چشم‌انداز شده‌اند. شفاف‌سازی عملکردی صندوق برای جامعه هدف حائز اهمیت است. نخستین هدف ما حفظ کرامت انسانی بازنشستگان و ترویج این مهم در جامعه است.

وی با بیان اینکه براساس قانون، دولت پشتیبان صندوق است تا اگر زمانی به مشکل خورد منابع لازم را تامین کند، گفت: بیش از ۷۵ درصد منابع دولت از سوی دولت تامین می‌شود اما این امر نباید به رویه تبدیل شود. به دنبال مولدسازی دارایی‌ها هستیم تا بتوانیم سهم سود حاصل از فعالیت‌های اقتصادی را در تامین منابع افزایش دهیم.

سرپرست صندوق بازنشستگی کشوری افزود: با تعدد و تنوع صندوق‌های بازنشستگی در کشور مواجهیم. بیش از ۱۹ صندوق داریم که چالش‌هایی ایجاد کرده‌اند و پیشنهاداتی برای اصلاح قوانین در برنامه هفتم توسعه داشته‌ایم.

ترکی با بیان اینکه بخشی از منابع صندوق از محل کسورات شاغلین تامین می‌شود، گفت: در گذشته نسبت شاغل به بازنشسته هفت به یک بود اما اکنون این معادله برعکس شده و ضریب پشتیبانی در صندوق به کمتر از یک رسیده است. وی افزود: میانگین سن بازنشستگی حدود ۵۰ سال است و پیشنهاد ما در برنامه هفتم توسعه این بود که به ۶۰ سال برسد.

ترکی به تعهدات این صندوق اشاره کرد و گفت: نخستین تعهد ما پرداخت حقوق بازنشستگان و وظیفه‌بگیران است. حقوق‌ها باید به موقع پرداخت شود تا دغدغه و نگرانی نداشته باشند. ماهانه ۱۷ هزار میلیارد تومان برای حقوق پرداخت می‌کنیم. یکی از تعهدات ما همسان‌سازی بود. در این زمینه اقدامات خوبی انجام شده اما دغدغه بازنشستگان این است که همسان‌سازی در سنوات بودجه‌ای نیاید و به عنوان قانون دائمی دنبال شود که خواسته به حقی است و ما آن را در قالب برنامه هفتم توسعه پیشنهاد داده‌ایم.

وی افزود: یکی دیگر از دغدغه‌های بازنشستگان، بیمه تکمیلی است. چالش‌ها و مشکلاتی در حوزه درمانی وجود داشت و شرکت بیمه مطالباتی داشت.

ترکی اضافه کرد: ما معوقات حوزه بهداشت و درمان را احصاء و ۳۷۰۰ میلیارد تومان بابت معوقات درمان را به علاوه کسور مهر و آبان ماه بازنشستگان و سایر اسناد را پرداخت کرده‌ایم و بابت این تاخیر که بازنشستگان را در دریافت خدمات درمانی دچار مشکل کرده بود عذرخواهی می‌کنم. معوقاتی باقی مانده که تسویه آن نیز در دستور کار است و به زودی انجام می‌شود.